

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	ЖТН АР25795213 Цифрлық әдебиет: генезисі, эволюциясы, жанрлары
Жоба өзектілігі	Ұсынылып отырған зерттеу цифрлық әдебиетті кешенді түрде қарастыруға, соның ішінде оның жаңа жанрларын және технологиялық трансформация жағдайындағы даму тенденцияларын айқындауға бағытталған. Цифрлық әдебиет электрондық платформаларда жасалып, таралатын мәдени-әдеби құбылыс ретінде гипертекст, интерактивті нарративтер және электрондық поэзия секілді бірегей жанрларды қалыптастырады. Зерттеудің өзекті мәселесі – аталған жанрларды талдау мен жүйелеудің теориялық-әдіснамалық негіздерінің жеткіліксіздігі. Осыған байланысты жоба цифрлық әдебиет жанрларының теориялық моделін әзірлеуді, сондай-ақ олардың әдеби үдерістегі орнына, оқырмандық қабылдау тәжірибесіне және білім беру бағдарламаларына ықпалын кешенді түрде зерттеуді мақсат етеді.
Жоба мақсаты	Зерттеу жобасының мақсаты цифрлық әдебиеттің жаңа жанрларының генезисін және ерекшеліктерін зерттеу, олардың жіктелісін әзірлеу және талдау үшін теориялық модель құру, сондай-ақ қоғамның цифрлық трансформациялануының әдеби процесс пен оқырман тәжірибесіне әсерін анықтау.
Жоба міндеттері	- Цифрлық әдебиет жанрларының генезисі мен эволюциясын талдау. Өртүрлі жанрларды (гипертекст, интерактивті әңгімелер, электрондық поэзия және т.б.) қамтитын цифрлық әдебиеттің кемінде 10 негізгі туындысын зерттеу және олардың пайда болу және даму кезеңдерін анықтау; - Цифрлық әдебиет жанрларының жіктелісін жасау. Цифрлық әдебиеттің кемінде 5 негізгі жанрын қамтитын, әр жанрдың егжей-тегжейлі сипаттамасымен жіктеу схемасын дайындау; - Цифрлық технологиялардың әдеби үдеріске әсерін зерттеу. Цифрлық технологиялардың (ғаламтор, әлеуметтік желілер, оқу платформалары) цифрлық мәтіндерді жасауға, таратуға және тұтынуға қалай әсер ететінін көрсететін кемінде 3 кейс-стади жүргізу. Бұл міндет жаңа технологиялық жағдайлардың тек туындыларға ғана емес, сонымен қатар әдеби тәжірибелерге, соның ішінде авторлар, оқырмандар және шығармалар арасындағы қарым-қатынастарға қалай әсер ететінін қарастырады. - Цифрлық әдебиет контекстіндегі оқырман тәжірибелерін зерттеу. Өртүрлі жанрларға, оқырмандардың қабылдауы мен қалауына қатысты цифрлық әдебиетке 100 оқырман арасында сауалнама жүргізу. Бұл міндет цифрлық технологиялардың дамуымен оқырман қалауының қалай өзгергенін түсіну және оның жаңа жанрларды танымалдылығын арттыруға қалай әсер ететінін білу үшін маңызды. Нәтижелер цифрлық әдебиеттің әлеуметтік маңыздылығы мен даму перспективаларын бағалау үшін қолданылады.
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	Жобадан күтілетін нәтижелер цифрлық әдебиет жанрларының кешенді теориялық моделін құруды және оларды жіктеу критерийлерін әзірлеуді қамтиды. Бұл нәтижелер қоғамның цифрлану жағдайында әдебиет, медиатеchnология және мәдениеттану ғылымының дамуына ықпал етеді. Жоба ақпараттық технологиялардың қарқынды дамуы жағдайында кадрларды даярлау үшін цифрлық мәтіндерді білім беру үдерістерінде қолдану бойынша

	тәжірибелік ұсынымдарды әзірлеуді көздейді. Зерттеу жұмысы әдебиет пен цифрлық технологиялардың өзара байланысын негізге ала отырып зерттеудің жаңа мүмкіндіктерін ашады, сондай-ақ білім беру жүйесі мен цифрлық мәдениетті дамыту үшін өте маңызды болып саналады. Оқырман тәжірибесіне эмпирикалық зерттеу жүргізіледі. Жоба барысында цифрлық әдебиеттің кемінде 100 оқырманына сауалнама жүргізіледі. Зерттеу нәтижелері конференция материалдарының жинағында мақала түрінде жарияланады. Web of Science дерекқорындағы Arts and Humanities Citation Index немесе Social Sciences Citation Index-те индекстелген ғылыми басылымдарда немесе Scopus дерекқорында CiteScore процентиі 35-тен төмен емес журналдарда 2 мақала жарияланады.
Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер	Даутова Гүлназ Рахымқызы, PhD Scopus Author ID: 57192094749 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749 ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3377-5334 Researcher ID - LZW-3639-2025 https://www.webofscience.com/wos/author/record/67171699
Қолдану	Цифрлық әдебиетті оқытуға арналған оқу-әдістемелік кешендер, арнайы курстар мен элективті пәндер әзірлеуде қолданылады. Сонымен қатар, зерттеу нәтижелері цифрлық гуманитаристика бағытындағы ғылыми зерттеулерде, әдеби процесті талдауда және жаңа жанрларды жүйелеуде теориялық негіз ретінде пайдаланылуы мүмкін. Зерттеу қорытындылары мәдени саясатты дамытуда, цифрлық мәдениетті қолдауда және ұлттық әдебиетті цифрлық кеңістікте насихаттауда да пайдалануға ұсынылады.
Приоритет в сравнении с реальными аналогами	-
Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	1. Analysis of modern strategies for using artificial intelligence technologies in the creation of fantasy content// Digital scholarship in the humanities, 2025-01-09, DOI 10.1093/llc/fqae090 https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001388794800001 2. Effective online methods and pedagogical insights in digital creativity for literature education// E-Learning and Digital Media, 2025 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57192094749&origin=recordpage 3. Ethnic Narratives in Education: The Role of Kazakh Epics in Preserving Cultural Heritage and Identity// <i>Journal of Ethnic and Cultural Studies</i>. Vol. 12 No. 1: 2025 https://www.ejecs.org/index.php/JECS/article/view/2414 4. The role of artificial intelligence in forming stereotypes in intercultural communication// Научный журнал Вестник Евразийского

	гуманитарного института. 1 (2025). https://doi.org/10.55808/1999-4214.2025-1.18 5. «Examining the Relationship Among Artificial Intelligence Literacy, Cultural Literacy, and Intercultural Communication Proficiency of Philology Students». Journal of Ethnic and Cultural Studies, (декабрь 2025 года, Vol.12, No. 5, процентиль 91, Q1). https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216705450
Патент туралы ақпарат	-